

fakultete ter odgovornost in strokovno usposobljenost, ki se zahteva za posamezno delovno mesto. Pri delitvi osebnih dohodkov je treba paziti na to, da bodo dohodki knjižničnega osebja v pravičnem in racionalnem sorazmerju z dohodki drugih delovnih moči na fakulteti. Takšno ocenjevanje bi privabilo k delu v knjižnicah res kvalitetne strokovnjake.

Udeleženci sestanka so izvolili sekretariat, ki ima v tekočem študijskem letu sedež v Sarajevu. Njegova naloga je komunikacija s sekretariatom interfakultetnih konferenc in s Savezom bibliotekara Jugoslavije ter da pripravi osnutek poslovnika.

Danica Lovrečić

PLENUM DRUŠTVA BIBLIOTEKARJEV SLOVENIJE

Že ustaljena je navada, da Društvo bibliotekarjev Slovenije vsako pomlad pripravi širšo sejo oziroma plenum društva, ki se ga udeležujejo poleg članov upravnega odbora tudi vsi predsedniki podružnic in knjižničarski delavci z bližnjega območja, kjer plenum zaseda. Letošnjega plenuma sta se udeležila tudi predstavnik sekretariata za prosveto in kulturo ter predstavnik SZDL Slovenije. Plenum je bil v Ljubljani dne 20. maja v Narodni in univerzitetni knjižnici. Program je bil sestavljen tako, da je bil prvi del posvečen nekaterim aktualnim vprašanjem knjižničarstva, v drugem delu pa je bila plenarna seja z informacijami o dosežanjem delu upravnega odbora društva in podružnic.

V uvodu se je predsednik društva Janez Logar dotaknil najbolj perečih problemov, ki tarejo knjižničarstvo v zadnjem času, in se zavzel za jasnejši program razvoja knjižničarstva pri nas. Slab materialni položaj knjižnic in splošna nezainteresiranost za njihovo intenzivnejše uveljavljanje pri izobraževalnem in vzgojnem delu zlasti javnih knjižnic sta pripeljala do težav, ki se zde danes skoraj nerešljive. Referenti so nato v podrobnejših analitičnih pregledih osvetlili vrsto problemov, ki jih je v uvodnem poročilu omenil predsednik. O financiranju knjižničarstva v zadnjem letu je govorila Ančka Koržetova, ki je omenila med drugim, da zgublajo posebej javne knjižnice tla pod nogami, ker se nekatere občine po reformi postavljajo na stališča, da financiranja knjižnic ne morejo v celoti prevzeti same in zahtevajo pri tem udeležbo drugih organizacij. V razpravi se je pokazalo, da so bile že letos nekatere velike knjižnice na tem, da nehajo delati oziroma da skróijo svojo dejavnost na minimum. V takem položaju je velika Goriška knjižnica, kjer letos ne bodo nabavljali nobene literature, občinska knjižnica na Jesenicah, ki je dobila denar samo za polletno poslovanje brez jamstva za naprej, potem velika Mestna knjižnica v Mariboru, kateri so zmanjšali dotacijo za 3 milijone starih dinarjev v primerjavi z lanskim letom itd.

Avgust Vižintin je ponovno govoril o poslovnem združevanju knjižnic. Ker sedanji položaj terja od knjižnic čimbolj racionalno gospodarjenje, je bilo sklenjeno, da republiška matična služba skupaj z Društvom bibliotekarjev imenuje komisijo, ki bo pripravila konkretne predloge za ustanovitev poslovne skupnosti knjižnic. Predlagano je bilo tudi, naj si nekaj članov komisije ogleda delo skupnosti matičnih knjižnic v Vojvodini, kjer — kakor je slišati — z uspehom sodelujejo.

Zelo pregledno in izčrpno je o stanju in perspektivi šolanja knjižničarskih kadrov poročal prof. Bogo Pregelj in so bili navzoči izredno zadovoljni z razvojem bibliotekarskega šolanja na Pedagoški akademiji. Predlog, naj se društvo zavzame za končno ureditev naziva knjižničarja, ko diplomira, je bil z zadovoljstvom sprejet in bo moralo društvo o tem odločati v bližnji prihodnosti, saj bodo že letos prišli iz šole prvi diplomanti.

O oblikah sodelovanja knjižnic pri širjenju dobre knjige je razpravljala Avgust Vižintin. Pobudo za to akcijo je prevzela Prešernova družba, društvo pa je sprejelo obveznost, da bo s to pobudo seznanilo svoje članstvo in priporočilo čim širše sodelovanje knjižnic in članov društva v tej precej obetajoči akciji. Iz poročila tajnice Koržetove o rezultatih dosedanjih prizadevanj za razvid knjižnic v Sloveniji je bilo čutiti, da ta akcija ne teče tako, kot se je predvidevalo. V zadnjih letih je prišlo na področju upravljanja do tako korenitih sprememb, da bo treba tudi vpis v razvid poenostaviti in se držati predvsem načela, da vpis ni samemu sebi namen. Martina Šircelj je poročala o problemih uveljavljanja šolskih knjižnic ter o potrebi po centralni pedagoški knjižnici. Posebej se je zavzemala za to, da bi v okviru naše stroke dajali večjo pomoč šolskim knjižnicam na solah druge stopnje, tako kot smo to stori- li že za knjižnice osnovnih šol.

Zanimiv je bil prikaz stanja strokovnih in tehniških knjižnic v Ljubljani, ki ga je podala Zdravka Gašperšič. Neurejenost strokovnih knjižnic v podjetjih ponekod zavzema že take razsežnosti, da lahko govorimo o kriminalnem zapravljanju družbenih sredstev. Posebej smo prisluhnili diskutantu, ki je povedal, da pozna podjetje, kjer si je direktor, ki je odšel v pokoj, prilastil skoraj 1000 knjig in ni nikogar, ki bi si upal to literaturo zahtevati nazaj. Prevladovalo je mnenje, da je te neurejenosti krivo tudi pomanjkanje predpisov o poslovanju s knjigami. Medtem ko imamo do potankosti popisane inventar najmanjše vrednosti, pa knjige v vrednosti več tisočakov puščamo ob strani ne glede na njihovo finančno in strokovno vrednost.

Vsa razprava o aktualnih vprašanih knjižničarstva je potekala zelo živo in je dala društvu dosti pobud za nadaljnje delo. Ob zaključku je v imenu republiškega odbora SZDL pozdravil plenum tov. Skoberne in se zavzel za boljše sodelovanje na tem področju.

Po krajšem odmoru je nato bila plenarna seja, kjer je predsednik poročal o delu društva od zadnjega občnega zbora, ki je bil lani oktobra v Novem mestu. Najprej je poročal, kako se je konstituiral novi upravni odbor in omenil, da je sedanji ožji izvršni odbor zelo šibak, saj sta v njem poleg predsednika le še tajnica Ančka Korže in blagajničarka Boža Pleničar. Podpredsednik v tej poslovni dobi najprej ni bil predviden, ker je bilo sprva dogovorjeno, da bo prišel v Ljubljano sedež Zveze. Skupščina v Budvi pa je zadnji trenutek spremenila stališče glede tega sedeža, in so kadri, predvideni za vstop v zvezo, ostali prosti. Zato je predlagal, naj plenum dodatno izvoli podpredsednika dr. Branka Berčiča. Plenum je kandidaturo soglasno sprejel. Predsednik je nadalje poročal o poteku skupščine Zveze v Budvi in o sklepih prve seje, ki je bila v Beogradu, ter o njenem finančnem položaju. O delu upravnega odbora društva je med drugim omenil, da so se predstavniki društva udeležili predkongresnih posvetov Komisije za kulturo pri SZDL ter aktivno sodelovali na kongresu. Predsednik sam je sodeloval pri formulaciji odstavka resolucije, v katerem se govori o knjižnicah. Upravni odbor je tudi drugače bil dokaj aktiven, posebej nekatere strokovne komisije. Na drugi seji upravnega odbora so bili imenovani novi vodje komisij. Predsednik in tajnik društva sta se na željo koprške podružnice udeležila njenega občnega zbora, na katerem sta se koprška in goriška podružnica spojili v eno samo.

V zvezi s finančnim položajem društva je predsednik povedal, da je republiški sekretariat za kulturo in prosveto na našo prošnjo z vsem razumevanjem zagotovil sredstva za njegovo delovanje v lanski višini. Prav tako je Sklad za pospeševanje založniške dejavnosti odobril 1 milijon starih dinarjev za revijo »Knjižnico«, tako da je tudi izid našega glasila zagotovljen. O notranjem delu društvene uprave je dejal, da sta v tem času izšli dve številki »Knjižnice«, ena še v ureditvi prejšnjega uredniškega odbora, druga (letnik (IX/1965, št.

1—4) pod uredništvom Jožeta Munde. Naklada »Knjižnice« se je dvignila na 750 izvodov. Do kraja je bila urejena in prečiščena tudi članska kartoteka. Pri tem je poudaril, da se je število redno plačujočih članov in naročnikov »Knjižnice« dvignilo, da zaostankov v plačevanju članarine in naročnine skoraj ni več, za kar imajo precej zaslug tudi podružnice. Društvo je v prvomajskih praznikih organiziralo izlet v Grčijo, tam pa so si ogledali knjižnico univerze v Atenah.

V razpravi so sodelovali predsedniki podružnic in pripravili tudi pismena poročila; iz njih vidimo, da so podružnice v glavnem živahno delale. Ukvarjale so se s strokovnimi problemi, prirejale seminarje in tečaje za izpopolnjevanje knjižničarskih delavcev, organizirale prakso v večjih knjižnicah itd. Največ članstva pa so pritegnili k sodelovanju z zanimivimi predavanji, ki so bila vedno zelo dobro obiskana, zlasti v ljubljanski podružnici. Vodstva podružnic so morala v tem letu veliko sodelovati s knjižničnimi ustanovami in jim pomagati pri reševanju problemov, ki so nastali z reformo, ko se je večina tudi že razvitejših knjižnic znašla v zelo hudem finančnem položaju. Ponovno so poudarili, da so nekatere občinske skupščine najprej rezala sredstva pri kulturnih ustanovah in tako seveda tudi pri knjižnicah, da so šole najprej skrčile sredstva knjižnicam in da so v podjetjih na največji minimum skrčili nabavo literature ali knjižnice sploh ukinjali. Borba proti taki miselnosti je zelo težka, zato je nujno, da se z vsemi silami upremo takim pojavom in stališčem.

Na plenumu je bil končno sprejet sklep, da bo letošnje jesensko posvetovanje DBS v Kopru in je koprška podružnica pod vodstvom predsednika Srečka Vilharja prevzela vso skrb za organizacijo posvetovanja. Določeni so bili glavni referati. Ravnatelj NUK Jaro Dolar bo imel referat o literarni plaži in njenem vplivu na bralca, dr. Branko Berčič o problemu bibliotekarske terminologije, medtem ko bodo gostitelji prispevali referata o slovenskem tisku na Primorskem med obema vojnama ter o slovenskem knjižničarstvu v zamejstvu in o italijanskem knjižničarstvu na našem ozemlju.

Ančka Korže-Strajnar

STATISTIČNI PODATKI O KNJIZNICAH ZA LETO 1965

Tudi letos je republiška matična služba pripravila podatke o poslovanju javnih knjižnic v Sloveniji. Zaradi omejenega prostora objavljamo le podatke, ki so značilni za večino knjižnic, in v isti ureditvi, kakor lansko leto, namreč po občinah.

Podatki o knjižnem fondu se nanašajo na ves knjižni in periodični tisk knjižnic; drugi tisk — zemljevidi, note, rokopisi in drobni tisk — ki ga hranijo v večjem obsegu le študijske knjižnice, ni upoštevan. Študijska knjižnica v Celju ima na primer še 10 099 enot te vrste tiska, študijska knjižnica v Kopru 20 000 enot, Goriška knjižnica 5048 enot, študijska knjižnica Mirana Jarca v Novem mestu ima največ takega tiska, kar 39 008 enot, študijska knjižnica v Mariboru 13 298 enot, študijska in ljudska knjižnica Ptuj 1290 enot, študijska knjižnica Ravne na Koroškem 1558 enot itd. Pri nakupu so upoštevane nove knjige. Z zamenjavo, darovi in obveznimi primerki dobijo javne knjižnice razmeroma zelo majhen del knjižnega fonda; v vsej Sloveniji je bilo leta 1965 tako pridobljenih le 8198 knjig. V rubriki izposoja je upoštevana samo izposoja na dom, izposojene knjige in revije v čitalnicah pa obsegajo po podatkih, ki smo jih dobili, 550 323 enot. Največjo izposajo v čitalnicah je dosegla Osrednja knjižnica Kranj, ki je v letu 1965 izposodila 195 709 knjižnih enot. Javne knjižnice občine Ljubljana-Center so v svojih čitalnicah izposodile 98 884 enot, študijska knjižnica Ravne na Koroškem 36 034 enot, študijska knjižnica Koper 40 556 enot, študijska knjižnica Murska Sobota 23 913 in Ljudska knjižnica